

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SUIMTŲJŲ
ASMENŲ, KURIEMS PASKIRTA STACIONARINĖ TEISMO PSICHIATRIJOS
EKSPERTIZĖ, APSAUGOS ORGANIZAVIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-21-1032; TAIS NR. 21-27268(2))

2021-08-13 Nr. NV-1959

Vilnius

1. Projekto rengėja. Vidaus reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Perduoti Sveikatos apsaugos ministerijai Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos ekspertiniame skyriuje laikomų kardomojo kalinimo tvarka suimtųjų asmenų, kuriems paskirta stacionarinė teismo psichiatrijos ekspertizė, apsaugos organizavimo funkciją nuo 2022 m. sausio 1 d., atsisakyti policijai įstatymuose nenustatytos funkcijos ir racionaliau naudoti žmogiškuosius išteklius policijai pavestoms funkcijoms vykdyti.

3. Dabartinė situacija. Vyriausybės 1998 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 223 „Dėl suimtų asmenų, kuriems paskirta stacionari psichiatrinė ekspertizė, apsaugos“ Utenos ekspertiniame skyriuje laikomų asmenų, kuriems paskirta stacionari psichiatrinė ekspertizė, apsaugos funkcija iš Sveikatos apsaugos ministerijos buvo perduota vykdyti Vidaus reikalų ministerijai, kuri šią funkciją pavedė vykdyti policijai.

Teisinis pagrindas policijos pareigūnams vykdyti šią funkciją nenumatytas Policijos įstatyme ir kituose įstatymuose.

Valstybės kontrolė, 2005 m. atlikusi Utenos rajono policijos komisariato veiklos auditą, atkreipė dėmesį į tai, kad dalis šio komisariato viešosios policijos pareigūnų, saugančių Utenos ekspertinio skyriaus 1-ąjį poskyrį, nėra pasitelkiami viešajam saugumui užtikrinti prižiūrimoje teritorijoje, nors būtent tam yra skiriami biudžeto asignavimai, ir pažymėjo, kad policijos komisariatams neturėtų būti paskiriamas specialių apsaugos funkcijų vykdymas ir naudojami viešajam saugumui užtikrinti skirti ištekliai (2005 m. gruodžio 22 d. valstybinio audito ataskaita Nr. 2040-46P-129).

Pastaruoju metu vienu metu šiame poskyryje laikomi 1–2 asmenys (stebima tiriamųjų skaičiaus mažėjimo tendencija: 2006 m. – 94, 2007 m. – 63, 2008 m. – 77, 2009 m. – 81, 2010 m. – 51, 2011 m. – 70, 2012 m. – 65, 2013 m. – 60, 2014 m. – 49, 2015 m. – 43, 2016 m. – 44, 2017 m. – 43, 2018 m. – 42, 2019 m. – 47, 2020 m. – 32 tiriamieji), jokių rimtesnių incidentų, susijusių su laikomų asmenų pasipriešinimo poskyrio apsaugą vykdančioms policijos pareigūnams ar asmenų pabėgimo iš šio poskyrio atvejų neužfiksuota. Utenos ekspertinis skyrius yra 1 km atstumu nuo policijos komisariato, todėl prireikus policijos pareigūnų reagavimas į iškvietimą užtruktų 2–3 minutes.

4. Projekto esmė. Perduoti Sveikatos apsaugos ministerijai Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos ekspertinio skyriaus I-ame poskyryje laikomų suimtųjų asmenų, kuriems paskirta stacionarinė teismo psichiatrijos ekspertizė, apsaugos organizavimo funkciją. Apsaugos užtikrinimo paslaugas galėtų teikti reikiamą licenciją turinti apsaugos tarnyba. Atitinkamai pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. vasario 23 d. nutarimą Nr. 223 „Dėl suimtų asmenų, kuriems paskirta stacionari psichiatrinė ekspertizė, apsaugos“.

Sumažinti Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos asignavimus išlaidoms 83 tūkst. eurų ir šia suma padidinti Sveikatos apsaugos ministerijos asignavimus išlaidoms, kurių reikia minėtai apsaugos organizavimo funkcijai vykdyti.

5. Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija ir Generaline prokuratūra.

Sveikatos apsaugos ministerija iš esmės projektui pritaria, tačiau su sąlyga, kad paslaugai esant brangesnei nei perskirstomi asignavimai, Sveikatos apsaugos ministerijai būtų skiriami papildomi asignavimai.

6. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas neprieštarauja Vyriausybės programos nuostatoms.

7. Projekto įgyvendinimo kaštai. Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis galėtų būti, jeigu perskirstomų asignavimų nepakaktų apsaugos paslaugai įsigyti.

8. Dalykinio vertinimo išvada. Pažymėtina, kad Sveikatos apsaugos ministerija projektui pritarė su sąlyga, kad, apsaugos paslaugai esant brangesnei nei perskirstomi asignavimai, būtų skiriami papildomi asignavimai. Papildomų lėšų poreikis nėra grindžiamas duomenimis ar skaičiavimais.

Siūlome Projektą teikti į Tarpinstitucinį pasitarimą.

Viešojo valdymo grupės patarėja

Asta Klapatauskienė